

Hogyan nevelik az ifjúságot a szegedi iskolákban?

Látogatás a középiskolákban a „mindennapi kérdések” óráján — A felsőbbosztályos diákság lelkesen és izgatottan vitatkozik kedvenc óráján világnézeti kérdésekről

Az egyházi iskolákban ugylátszik „nem mindennapi” válaszokat adnak a mindennapi kérdésekre

(Szeged, november 16.) Múltkoriban élenk vita ütötte meg a fülünket az egyik szegedi iskola közelében. Felső diákok vitatkoztak vajamiról és amikor a hosszú vita sehogyan sem vezetett eredményre, az egyik kivörösödött arccal vagta oda:

— Majd megkerdezzük ezt a „mindennapi kérdéseket”, és meglátjuk, hogy nekem van igazam!

Ez a rejtélyes mondatnak megértéséhez tudnunk kell, hogy a kultuszminisztérium vajamennyi középiskolában bevezette az úgynevezett „mindennapi kérdések” óráját, ahol a diákok tanárjaival megbeszélhetik és megvitathatják az őket legjobban érdeklő kérdéseket. Elbeszélgettünk erről néhány szegedi diákkal és mindannyian ezt mondták legkedvesebb órájuknak. Lehet, hogy egyszerű azért, mert erre nem kell „készülni”, de kétségtelen az is, hogy sok érdekes problémát tudnak itt megbeszélni egymásközött és a tanárjukkal.

Vita az ujjaépítésről és a szocializmusról

A Baross Gábor gyakorlati gimnázium legelső leánya a havi szociális pusztaírásai hirdeti meg, de a földszinten már szorgalmas munkáskézek végzik az ujjaépítést, amikor a Délmagyarországi munkatársak bejéj a gimnázium VI. osztályába, hogy megbeszéljék a mindennapi kérdések óráját. Dr. Berkó Imre elvtárs tanár éppen keréje a falkól:

— Hogyan gondoljátok az ujjaépítést? Mi is tulajdonképpen az ujjaépítés tartalmi és formai szempontból?

Látszik a fiukon, hogy egy-két mindennapi megatárhao született „nem-törődöm-ember” kivételével, érdekli őket a probléma. Izegnek-mozognak, válaszolni akar mindegyik, míg végre az egyik gyorsabb gondolkodása röviden elmondja a véleményét.

— Ugy, gondolom, — kezdi — hogy tényleg nem is annyira ujjaépítés, mint jobbaépítésről kellene inkább beszélni... Hiszen ez lenne ma a legfontosabb feladat: jobbat a mi régi helyeibe.

Egy másik kiegészíteni próbálja társa véleményét:

— Hiába beszélünk különböző társadalmi rendszerekről addig, amíg az egyes emberek erkölcsi újjáépítése nem történik meg, hogy beje is tudjon illeszkedni a társadalomba.

— Anyagi és szellemi ujjaépítésnek együtt kell hatnia — veti közbe ismét valaki.

Sok érdekes hozzászólással folyt meg tovább a beszélgetés, míg egyszerre csak a tanár felvetti a szocializmus gondolatát. A gyermekek megkísérik megfogalmazni a szocializmus lényegét. Van, aki az általános emberi jólét gondolatának mondja, egy másik pedig az egyenlő elosztás lehetőségét látja benne. Akad egy okoskodó ellenző is, aki kijelenti, szerinte nem lehetséges, hogy mindenből mindenkinek egyformán jusson, mert előbb-utóbb mindig megpomlik ismét az egyensúly. Szerencsére rögtön akadnak, akik megmagyarázzák neki és Berkó tanár is bejészi, hogy a szocializmus nem a javak egyenlő elosztására törekszik, hanem egyenlő lehetőségeket akar biztosítani mindenkinek, hogy tehetségéhez képest igazságosan boldogulhasson.

— A szocializmus erkölcsi átalakulást is jelent — magyarázza nekik a tanár úr. Mély erkölcsi meggyőző-

désre van szükség, hogy ne csak megismerjük elgondolásait, hanem fenn is tartsuk.

A fiuk azonban inkább a gyakorlati, konkrét feladatokban tudják megérteni ennek lényegét. Mindjárt jobban megvilágosodik előttük a do-

A kereszténység nincs ellenlében a szocializmussal

A VII. osztályban Niklay Ferenc tanár vezetésével valóságos kis diákpárliament fogad bennünket. Az óra elején ugyanis az egyik fiú „Kereszténység és szocializmus” címmel tartott rövid előadást. Itt ugyanis az a szokás, hogy mindig egy önként vállalkozó diák rövid előadást tart, ami egyben megindítja a vitát. Az eddigi órákon a legkülönbözőbb kérdések vetődtek fel. Megvitatták például a középosztályi nevelést a múltban és jelenben, a népi iskolák és beszélgettek magyarul a demokráciáról, és a demokráciusról szeptemberben felvetett a zsidókérdés is. A jelenlegi előadás eredetileg ilyen címmel hangzott: „Kereszténység vagy szocializmus”. Most tehát először azon folyik a vita, hogy, miéne van-e a kétük között.

— A szocializmus gyűlötlene azoknak a mozgalmaknak, — mondja egy diák — aki egyelőre már szocializmusnak, de még nem marxistának vallja magát — amelyeknek az a céljuk, hogy a földi javakat mindenki számára biztosítsák. A kereszténység

log, amikor a földreform, az üzemi bizottságok kerülnek szóba. Általában az egész óra alatt láthatjuk, hogy jobban szeretnék gyakorlati kérdésekről beszélgetni és ezeken keresztül tisztában jutnak a megoldáshoz is.

viszont elsősorban a társadalmi élet javát akarja mindenkinek biztosítani.

Végül is megállapodnak abban mindannyian, hogy a két között egyetlen egyáltalán nincs, so a két kiegészítője is lehet egymásnak, tehát a vagy so nevelés az előadás címében nevesebb lesz az „és” kötőszó. Valaki azonban megjegyzi még:

— A pápászszerrel azonban voltak nem éppen szocialis szemléletű megnyilatkozások is.

A komoly, fegyelmezett hangú, inkább gyűlötlene gondolkodású képet mutató vitának a csengősej vet véget. A fiuk azonban meg óra után is kisebb csoportokban beszélgetnek a kérdésről, jeleik annak, hogy valóban érdekli őket a probléma. Niklay tanár úr pedig elmondja nekünk, hogy az órában ilyen parlamentizerű megbeszéléseket sokszor jobban sikerül lefektetni az érdeklődést a valóban mindennapi kérdések iránt és a merre a fiuk megannyianak leggyakrabban vitatkozik, egymás véleményeinek bizalmas megbeszélésével.

Leánygimnazisták a „Nagy Peter” film erkölcsi tanulságairól

Sok érdekes tapasztalattal gazdagabbunk lettünk tovább, hogy megbeszéljék a leánygimnazisták véleményét is. Az Ajtai Szent Erzsébet leánygimnázium VIII. osztályában a tanárnő azáltal apró összehajtogatott papírcetliket vesztett észre, amik bejéj a terembe. A leányok ugyanis ugylátszik kisebb csoportokban a fiukkal és így, közelebbi ismeretű, aki a mindennapi kérdéseket vezet, azt a módszert találta ki, hogy óra előtt egy cetulára írhatják mindenki, mi érdekelt a legjobban és arról írják azután a beszélgetés. Ezen az órán dr. Kalmár Lászlóné tanárnő helyettesítette kollégáját és maga is érdeklődve pontogatta ki a cetulákat.

Az a kérdés, amelyik a legnagyobb érdeklődést váltotta ki és amely körül az egész óra megbeszélése lezajlott, a következő volt:

— Hogyan lehet ilyen fiúnéz, mint a „Nagy Peter” című a diákságot?

A növendékek ugyanis testületileg nézték meg a filmet és az osztályból sokan akadtak, akik erkölcsi szempontból kifogásolták a diákságnak való bemutatását.

— Több olyan jelenet volt, — panaszkolja valaki — amelyiket nem lett volna szabad különösen a kisebb lányok előtt bemutatni.

Az osztály nagyrésze fejbőlintóként helyeselt és sajnos csak nagy nehezen akad valaki, aki megmagyarázza, hogy

Az egyházi iskolába tilos a bemenet

Az iskola padjait nemsokára elhagyó lányok meghallgatása után kíváncsiak voltunk a jövő tanítónőjeinek gondolkodására. Az alsóvárosi tanítónőképző igazgatója: Nacs Mária Adalberta apácafőnöknő azonban igen furcsa fogadtatásban részesített bennünket. Kijelentette, hogy az osztályba senki nem léphet be, csak a katolikus főigazgató engedélyével. Megdöbbszünk ugyan ezen a merevségen, de hát mégis megkérdeztük, hova kell akkor fordulnunk.

— Budapest, Vörösmarty-tér 3. III. emelet 4. ajtó — hangzott a pontos válasz, mintha csak öt percnnyire kellene átszaladnunk.

Próbáltunk mégis ellenvetéseket feltenni, hogy szerintünk nem lehet semmi titkolni valója egy megfelelően működő iskolának. Nem értjük tehát ezt a rideg elzárkózást. Rövidesen azonban mégiscsak kezdtük megérteni! Az igazgatónő ugyanis így szólt:

— Nincsen kérem semmi titkolni valónk, de ez a szabály. Különben is a kislányok úgysem mernének nyugodtan beszélni.

— Ezt nem egészen értjük, — ve-

Mezőgazdasági és ipari termelés előmozdítására szolgáló

hiteleket

állandóan folyósít

a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

jó lenne megvizsgálni ezt a kérdést ott abban az iskolában, ahol a demokratikus pártok ifjúságának plakátjait sem engedik kitenni, csak ha „nivalós hegyről” érkeznek, mert mi lenne, ha az ifjúság vegre egyszer szabadságban is tájékozódna.

Az alsóvárosi tanítónőképző osztályába tehát nem jutottunk be, de az igazgatónővel folytatott beszélgetésünk meggyőzőt róla, hogy valószínűleg nem mindennapi dolgokról folyhat a beszélgetés a mindennapi kérdések óráján. Ajánlatosnak tartanánk, ha egyszer valaki a bizonyos nehezen megszerezhető engedéllyel áttörné magát a zárdai tanítóképzőt őrző konzervatívizmusból és merev magatartásból épített falakon és közelebbről megvizsgálja az ottani tanítást.

Néhány szegedi iskola ifjúsága ilyen változatos képet mutat tehát számunkra. Sok tennivaló van még, de hiszük, nem reménytelen a küzdelem. Valóban demokratikus gondolkodású tanárok vezetésével az eredmény kétségtelen.

(Lőkös)

Polgári betegeket is felvesz a szegedi honvédkórház

(Szeged, november 16.) A szegedi honvéd kerületi parancsnokság közli, hogy a honvédelmi miniszter a honvédkórházakba, így a szegedi 3. honvédkórházba is polgári és hadifoglyos betegeket felvételre megengedte. Polgári betegeknek a népjóléti miniszter által megállapított ápolási díjat kell fizetniük. A hadifoglyos ápolási díjat a népjóléti minisztérium, illetve az Országos Betegápolási Alap téríti meg.

A rendelkezés szerint a honvédkórházak csak olyan hadifoglyot vehetnek kórházi ápolás alá, akik hazatértüktől számított 3 hónapon belül jelentkeznek kórházi ápolásra.

Sürgős, illetve életveszély esetén hadifoglyot a honvédkórház azonnal felvesz, egyébként kórházi felvétel csak a városi tisztifőorvos mellett működő hadigondozó bizottság vezető orvosának beutaló jegye alapján lehetséges. A kórházi ápolást kérő hadifogly saját érdekében hozza magával hadifogly igazolványát és szerezzon be vagyoni állapotát igazoló bizonyítványt.

Az Ujságíróólthon hírei

November 17-én, vasárnap délután fél 6 órakor tea-tánc. (Csak tagoknak és hozzátartozóinak).

November 21-én délután 6 órakor Hegedűs Tibor főrendező és Lévy Béla filmrendező előadása a színházról és a filmről nyilvános vitával.

November 24-én klasszikus operett est. Szondy Biri primadonna és Levitzky Andor bonviván bemutatkozása az otthonban.

December 1-én Horti Hilda, Lázár Márta és Lánzi Éva ösztöndíjas operabékesnők ária- és dalestje. Közreműködik Várady László karnagy.

December 14-én József Attila-ünnepély a Nemzeti Színház tagjainak részvételével. József Attiláról Szász Ferenc szerkesztő tart előadást.

Import írógépszalag

sweizi anyag kizárólag

SZENESI

Irodagép Vállalat Telefon: 6-41. Széchenyi-tér 7. szám

A vidék legnagyobb Irodagép Import vállalata

JEEPS

MEGBIZHATÓ kítűnő

MARKOVICS autó műszaki üzlet, Tisza Lajos-körút 44. Telefon: 7-12.

A dollárkölcsonökből származó amerikai gépkocsik kijelölt főbizományosa

Benzin, olaj olcsón, kiváló minőségben.

kombinált személy és teherautó pótkocsival vagy anélkül OLCSÓ

ÉDESÍTSE MEGÉLETÉT

VADAS édescsókkal
VADAS édeskeksszel
VADAS édességekkel

Minden fűszerüzletben kapható Margit-utca 12. Telefon: 6-75.